Werkwijze Rekenkamer Arnhem

Startprogramma gemeenteraad Arnhem 20 april 2022

Het gaat altijd om de inhoud, ook als het om geld gaat!

Rekenkamer Arnhem

Begroting

1. Wat willen we bereiken
2. Wat gaan we daarvoor doen
3. Hoe gaan we het doen
4. Wat mag het kosten

Rekening

1. Wat wilden we bereiken
2. Wat hebben we daarvoor gedaan
3. Hoe hebben we het gedaan
4. Wat heeft het gekost

Een rekenkamer onderzoekt

1. Wat wilden we bereiken
2. Wat hebben we daarvoor gedaan
3. Hoe hebben we het gedaan
4. Wat heeft het gekost

Rekenkamer onderzoekt voor de raad

- Doeltreffendheid
- Doelmatigheid

Van het gevoerde beleid

De wijze heeft niemand tot vriend en staat gezellig alleen in het midden

Rekenkamer Arnhem

- Rekenkamer is ONAFHANKELIJKE adviescommissie voor de raad

- En toch ook weer niet: we luisteren goed naar wat de raad wil
- En maken dan eigen-wijs onze eigen keuze
- Soms ook specifiek onderwerp op verzoek (is een wat lichter middel dan de raadsenquete)

We kijken terug

- Meestal dan toch
- Meestal voeren we “ex post” onderzoeken uit:
  - we kijken terug hoe beleid ontworpen en uitgevoerd is,
  - we leggen dat langs de meetlat van een normenkader (we kijken of gedaan is wat bedoeld is)
- Soms “ex durante” onderzoek
  - Terwijl beleid nog aan de gang is
- Soms “ex ante” onderzoek
  - Als er risicovolle beleidsvoornemens zijn
  - Kijken we of de raad goed geïnformeerd is, of risico’s goed in beeld gebracht zijn
  - Dit soort onderzoek bij voorkeur op (eventueel uitgelokt) verzoek van de raad

Een hulpmiddel

- Wij zijn er voor de raad – niet voor het college
- Ingevoerd begin deze eeuw
- Bij de dualisering
- Wetgever wilde raad een hulpmiddel geven voor onderzoek naar kwaliteit beleid

Rekenkamer(commissie)

Twee soorten:

- Rekenkamers
  - alleen onafhankelijke leden
- Rekenkamercommissies
  - Combinatie van raadsleden en onafhankelijke leden (met aannemen Wet versterking decentrale Rekenkamers komt deze optie mogelijk te vervallen)

➢ Allebei vrijwel altijd ondersteund door een secretaris, grotere rekenkamers door een eigen onderzoeker

➢ Dan nog worden veel onderzoeken door externe bureaus uitgevoerd

- En dan heb je ook nog rekenslaapkamers

En een andere indeling:

- Op afstand: formele, controlerende en op fouten jagende rekenkamers
- In nabijheid: lerende, verbindende, toegankelijke en informele rekenkamers

Hoe gaat dat nou in zijn werk? (1)

- Maken een groslijst van onderwerpen
- Maken onderzoeksprogramma
- Leggen dat ter kennisneming en reactie voor aan de raad
- Stellen onderzoeksprogramma vast
- Soms vooronderzoek
- Maken onderzoeksopzet:
  - Wat willen we onderzoeken
  - Wat is ons normenkader
- Sturen dat ter kennisname aan de raad (heeft u nog aanvullingen?)

Hoe gaat dat nou in zijn werk? (2)

- Selecteren een onderzoeksbureau (of doen het zelf)
- Maken een plan van aanpak
  - Bespreken dat met organisatie (die moet weten wat er op ze afkomt)
- Onderzoeksfase (door onderzoekers rekenkamer of een extern bureau bureau)
  - Interviews
  - Dossieronderzoek
  - Soms groepsinterviews, enquêtes, workshops
- Eerste rapport (door onderzoekers rekenkamer of een extern bureau)
  - Feiten en bevindingen
  - Deze worden voorgelegd aan de ambtenaren: kloppen de gevonden feiten (daar moet je later geen discussie over krijgen)
  - “Ambtelijk wederhoor” heet dat

Hoe gaat dat nou in zijn werk? (3)

- In Arnhem (maar wij zijn een beetje anders)
  - Hebben we dan informeel overleg met college en met raad (we willen graag zo transparant mogelijk zijn)
- Dan maken we conclusies en aanbevelingen
  - Leggen we voor aan het college
  - “Bestuurlijk wederhoor”
  - College geeft reactie
  - Volgt nog nawoord van Rekenkamer
- Bij voorkeur in een mooie infographic, filmpje of flitsende presentatie

Hoe gaat dat nou in zijn werk? (4)

- Sturen deze naar de raad, via de auditcommissie (in Arnhem)
  - Rekenkamer maakt raadsvoorstel (met concrete beslispunten)
- Presentatie aan raad, eventueel gevolgd door vragen
- Daarna debatteert de raad met het college, niet met ons
- In Arnhem bewaakt de auditcommissie of raad en college iets doen met onze aanbevelingen
- In andere gemeenten doet de rekenkamer dat vaak zelf (soms ook de griffie)

Rekenkamer Arnhem 2022

- 1 externe voorzitter en 2 externe leden (waarvan nu 1 vacant)
- 2 professionele onderzoekers
- Vooronderzoeken Armoedebeleid en Grondbeleid opgestart
- Onderzoek Onderwijshuisvesting loopt nog
- Toelichting stand van zaken onderzoeken bij vergaderingen van de auditcommissie

Kijk ook eens op www.RekenkamerArnhem.nl

Voor bijvoorbeeld:

- Gepubliceerde onderzoeken
- Jaarverslag/ jaarplan
- Onderzoeksprotocol
- Verordening
- Evaluatie Rekenkamer 2019

Of mail naar Rekenkamer@arnhem.nl